

Thông tin về Thiên nhiên và Bảo tồn

Nguồn: Công an nhân dân

Số: 1104

Ngày: 4/8/08

HẢI PHÒNG:

Vườn chim núi Đâu kêu cứu!

Ở độ cao 35m so với mặt nước biển, núi Đâu, quận Kiến An (Hải Phòng) chỉ cách trung tâm TP Hải Phòng 8km, lại giáp với tuyến phố chính, từ Hải Phòng sang Kiến An, với mật độ xe cộ qua lại nườm nượp suốt ngày đêm. Vậy nhưng, trên núi Đâu, từng đàn cò chấp chới... trắng rừng. Chúng về đây xây tổ, cư trú đã mấy chục năm. Người ta nói: "Đất lạnh, chim đậu" quả không sai. Chỉ có điều, không hiểu tại sao, số lượng đàn cò gần đây thưa dần. Thậm chí, có bầy cò bay đi, không thấy quay trở về nữa.

Đàn chim núi Đâu, quận Kiến An (Hải Phòng).

Theo các cư dân địa phương, mùa đông năm 1987 - 1988, hàng ngàn con chim nước từ đâu bay về núi Đâu. Chúng lượn rợp trời vùng đất Kiến An "son thủy hữu tình", rồi đáp xuống núi Đâu. Mỗi ngày qua đi và đàn chim cũng cứ theo năm tháng sinh sôi, tạo thành một vườn chim khổng lồ giữa lòng thành phố ồn ã tiếng máy, tiếng còi tàu ra vào bên. Căn cứ tài liệu nghiên cứu khoa học, đàn chim ở núi Đâu có 98 loài, 67 họ, với số lượng có lúc lên tới 10 vạn con, chủ yếu là các loài: Cò, vạc, cuốc, le le, vịt trời... Đặc biệt trong số này, có cả loài cò lửa mõm vạc, là loại chim quý hiếm, được ghi trong Sách Đỏ.

Năm 1999, nhằm bảo vệ đàn chim núi Đâu, UBND TP Hải Phòng, đặc biệt Bộ Tư lệnh Quân khu III đã chi hàng trăm triệu đồng, giao cho Phòng Khoa học Công nghệ và Môi trường Quân khu tiến hành lập dự án bảo tồn. Để bầy chim được yên ổn sinh sôi, xung quanh vành đai núi Đâu đã được cán bộ chiến sĩ Quân khu III xây dựng hàng rào, ngăn cách với khu dân cư. Công tác tuyên truyền về giữ gìn cảnh quan môi trường, cấm săn bắt các loại chim này cũng được Quân khu triển khai, quán triệt tới từng cán bộ, chiến sĩ và các địa bàn dân cư lân cận. Đặc biệt, vì sự bình yên của đàn chim, Bộ Chỉ huy Quân khu III đã điều chuyển cả một đơn vị thông tin cùng các thiết bị đóng trên núi Đâu, đi nơi khác để nhường lại môi trường "đất lạnh" cho "chim đậu".

Xung quanh việc bảo vệ đàn chim ở núi Đâu, đã có không ít câu chuyện cảm động. Chẳng hạn, vào những năm 1987 - 1990, thấy đàn chim bay về núi Đâu ngày một đông, Tướng Phạm Văn Trà, nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, lúc đó là Tư lệnh Quân khu III, cho đó là "điềm lành", liền lệnh cho các đơn vị quân đội đóng quân tại đây có trách nhiệm bảo vệ đàn chim, đồng thời coi đó là tài sản vô giá mà thiên nhiên đã ban tặng. Ông nghiêm cấm mọi hình thức săn bắn, bẫy bắt chim, lấy trứng chim... Tư lệnh Quân khu còn giao nhiệm vụ cho Tiểu đoàn 31 trực

tiếp bảo vệ đàn chim núi Đâu. Nghe nói, một tân binh đóng quân dưới chân núi Đâu, khi bảo quản vũ khí, do sợ ý đã để súng cướp cò, gây ra tiếng nổ và người lính này đã bị thi hành kỷ luật. Khi Tướng Phạm Văn Trà chuyển lên Bộ Quốc phòng, ngoài việc bàn giao theo quy định, ông còn tổ chức trình trọng bàn giao vườn chim núi Đâu cho người kế nhiệm. Tương tự, các tướng lĩnh phụ trách Quân khu sau này, khi nhận công tác ở đơn vị mới, cũng đều tổ chức bàn giao vườn chim núi Đâu đúng như người tiền nhiệm đã làm.

Năm 2004, trước đại dịch cúm gia cầm, Hải Phòng là một trong số địa phương bị thiệt hại nặng nhất. Không những thế, tâm điểm của ổ dịch lại cách vườn chim núi Đâu không xa. Cùng với cơ quan chức năng TP Hải Phòng, Bộ Tư lệnh Quân khu Ba đã hạ quyết tâm bảo vệ đàn chim núi Đâu. Bởi thế, dù đặc tính là "chim trời, cá nước", nguy cơ lây nhiễm dịch bệnh rất cao, nhưng vườn chim núi Đâu vẫn "bình an vô sự".

Đáng tiếc, đến nay, đàn chim núi Đâu cứ thưa dần. Theo ông Bạc, Trưởng phòng KHCN&MT Quân khu III, số lượng đàn chim núi Đâu nay chỉ còn khoảng 7.000 đến 8.000 con. Người nói, tại khi nâng cấp tuyến đường phía trước núi Đâu, máy trộn bê tông, san, gạt đất của một số công ty xây dựng ồn ã suốt ngày đêm, cộng với khói nhựa đường nghi ngút bốc cao đã "thối" đàn chim bay đi(!?). Lại có người giải thích, do nguồn thức ăn nơi chúng kiếm bị ô nhiễm, thêm vào đó, chúng bị lén lút săn bắt...

Dù lý do nào thì việc phân tích, tìm ra nguyên nhân chính yếu để có hướng bảo vệ đàn chim núi Đâu, là việc cần thiết lúc này. Bởi vậy, ngoài trách nhiệm của đơn vị đóng quân dưới chân núi Đâu thuộc Quân khu III, cần thiết phải có sự vào cuộc của các nhà khoa học, sự quan tâm hỗ trợ của các cấp, ngành và người dân địa phương. Đặc biệt, cần có chế tài xử lý nghiêm minh những kẻ lén lút săn bắt chim.

LÊ THU